

B hastal
Duyup
na gie
dostu
azizim
devâsı
mış.
çok
çaresi
her m
sızlıkl
gayri
küçüğ
ğüne
sınız.
henüz
devres
laman
yanda
lığı ve
bi yer

Kendimizi bildiğimizden beri bütün dünyada, bu yoldan zenginliğin yolunu tutanların bu işlerini okur dururuz. Memleketimizde olanları öğrendikçe tiksindiriz.

ALENİ KAÇAKÇILIK

Hem en bir şeyin farkında-
yım. Eskiden bu suçlar gizli iş-
lenirdi. Simdi ise aşikare. «Ben
bir Müslüman dini bilirim, aşı-
kare» derlerdi. Meğerse demok-
rasi denen iktidarı oyunun da
gizlisi ve aşikaresi varmış. Sim-
di suçlar güpegündüz işleniyor.
O kadar ki, oradan buradan topla-
nan antika eşya dükkânlarda
satılıyor. Bunun bir cazip tarfı
da var. Ecnabiler içinde aca-
közlerden bunlar için gelenler az
değildir.

İslim vermiyeceğimden dolayı beni tebrik edin. Bir asır önce bir yetkili makam sahibi, vaktiyle bilhassa Bursa'da iki padişahlarımızın türbelerinin şahsi eşyasıyla dolu olduğunu haber almış. Bunları toplamış. Ben, bunlar nelerdir diye merak etmiş, orada burada kayıtlarından çok zengin şeylerin mevcudiyetini öğrenmiştim.

Gelelim konuya. O yetkili zât bunlara birer fersude damgasını vurmuş ve Londra'ya göndererek bu fersude ve işe yaramazları (!) müzayede ile satmış. Yarısını henüz kurulmuş Victoria ve Albert Müzesi, yüksek bir bedel ile satın almış. Kalanları da diğer müzeler yüksek bedellerle taksim edivermişler.

Paraları ne olmuş, kime mal olmuş, belli değil. Orasına ru-failer karışır, deyip geçelim. İşte Sultan Hamid devrinin gafle-tinden Türkiyemiz, inanınız ba-na, soyulmuş soğana çevrilmiş.

BİR ESKİ ÖRNEK

Bir tane acıklısım haber vereyim: Yeni kurulan ve gelişen İngiliz müzelerine memleketimizden antika eşya lazım. 1877 - 1878 Rus - Türk harbinde Cihan-nüma Kasrı deposunda yüzlerce fişi barutla gelien düşmana üç fişi barutumuz geçmesin diye Edirne Valisi ile kumandan Cem-mil Paşa gibi yerlerine lâyük ol-mayanların ihtilali yüzünden ber-hava edilmiş, kasrılarıyla o şar-kın İstanbul Topkapı Sarayı de-recesinde kıymetli sarayı yan-mış, yıkılmış. Aradan kısa bir zaman geçmiş. Güya sulh ol-muş. İngilizlerden bir istek:

Sarayın harabelerinden birkaç
yanmış (!) çini alalım. Eh, mağ-
lup olmuşuz: Dost zannettiğimiz
İngilizlerin müzaheretine ve ta-
rafımızı tutmasına muhtacız.
Belki bizi benimsenler, diye se-
vinçe bu talebi karşılamışız.

Edirne Karaağacına bu toplanan antika eşya, Cihannüma'nın Dimtoka'da yapılan altı köşe çinileri, haremde yatak, hamamunda çok kıymetli ve bir haremde sıcak soğuk ve ılık su akıtılan musluklara kadar hepsi 180 sandık içinde gönderilmek üzere taşınmış; bu ambalaja yardım eden bir Rum işçi, 25 sene Edirne'de oturan Dr. Rifat Osman Bey merhuma 1905 senelerinde hikâve etmiş.

İşte Cihannüma Kasrının bu
altı köşe çinlerinin hemen
tamamı. Şam'da imal edilmiş çinli-
lerin uydurma etiketi altında
teşhirde. Muradive camiindeki
benzerlerinden bu sahtekârlık
ve hırsızlık ben âcizane mevda-
na çıkardım, amma ne faide?
Bu hırsızlıkların bitmez tüken-
mez misalleri var Hani geçen
devirlerde bunlara mâni olacak

«Antika hırsızlığı» ve ticareti de yağ taşışısı gibi yeni değildir. Kendimizi bildiğimizdenberi bütün dünyada, bu yoldan zenginliğin yolunu tutanların bu pis işlerini okur dururuz. Memleketimizde olanları öğrendikçe tiksiniyoruz. Eskiden bu suçlar gizli işlenirdi. Şimdi ise aşikâre. Velhasıl Avrupa Müzelerini öylesine doldurmuşuz, kimse farkında değil. Seksen senelik pek zayıf yönetmelikle bu iş bu kadar olur.»

■ **Ord. Prof. Dr. A. Sühey! ÜNVER** ■

İ. Ü. Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi

nizamnâme de yok, — hâlâ da
mecnun değil — ne fâsiyan iz-

nizamname de yok, — hâlâ da mevcut değil — ne facialar işlenmiş. Hükümdarlarâ sorulsa, «adam kırık taş parçası ne olacak. verin gitsin» denerek Millet - Venüs'ü böyle gitmiş. Bunlar bir tane değil, yüzlerce. Bergama'daki tapınak parçaları nasıl taşınmış? Hikâyesi meraklı amma, zemin müsait de, yazı saham dar.

Velhasıl Avrupa müzelerini öylesine doldurmuşuz. Kimse farkında değil. Buradan gidenlerimiz gözlerini böyle yerlere gitmeğe alıştırmadığı için görmezler bile. Hem görseler neyin farkında olacaktılar? Zira milli yeti tarihi kültürümüzden haberleri yok. Yoksa nevin farkında olurlardı.

Size bir ufak hırsızlık masalı anlatayım da ibret alınsın, misâl olsun bundan, bu işin becerikliliğini anlayın.

HAMİYETLİ ADAM!

Sultan Hamid zamanında Diş-
ci Dorinyi isminde bir şarlatan
camii ve mahfellerinde ve Aya-
sofya Şehzâde türbelerine mu-
sallat olmuş Efendim. demi-
siz bu eserlere bakmıyorsunuz
harab ve perisan duruyor. Hele
şu çinileri nekadraz zavallı bırak-
mışınız. Kırılmış, çatlamış, pat-
lamış. Ben sizlerden on para is-
temeyerek yerlerine tabirlerin
yaptırıp koyacak ve bunları ata-
cağım.

Buna bizim zavallı yetkililerimiz inanmışlar. Üstelik de bizi ne kadar düşünüyor, düşünüyor. Hem ne kadar hamiyetli adam, para da istemiyor. Hay hay demişler. Şimdi bunu anlatan, Sadrazam Keçecizâde Dr. Fuad Paşa'nın torunu Resad Fuad Beye sözü veriyorum:

«Yenicami mahfelini gezmiş, Kapi-üstü, mahfelin ha-rem ve selâmlık kısmında marulun göbeği gibi orta ve en güzel parçala-

rını itina ile sökmüş, yerine İtalyanın harcılaem damarları hoşayden mermer parçaları yerleştirmiş.

Ayasofya türbelerine gideren İkinci Sultan Selim'e ait olan kapısının solundaki panoyu harap ve çürümüş diye indirmiş İtalya'ya ambalajlamış. Orada en kötü şekilde yaptırdığı sahtattan uzak sahteletini getirtip yerine koymuştu.

Ne ise, bir iki anlayışlı adam çıkmış. Sahtekârlığın farkına varan sonra varmışlar. Ona bir «Çiş» demişler. Kirlî ellerini bîsten çekmişler. Hünkâra bildirenek budut haricî etmişler. Amma ceplerini de altınlarla doldurmuş.»

YÖNETMELİK YETERSİZ

Bu antika hırsızlığı ve sessiz sadasız ihracatı yeniden hortlamış değildir için için devam etmektedir. Gazetelerden hepsini öğrenemiyoruz. Yazamıyoruz. İfade, aklımız oynar. Bir kısımda idarecilerimiz işin farkında. Çalışmalarımız iyi muhafaza ediliyor. Buna memur olanların dikkatle şavını tebrik ederiz.

Fakat 80 senelik pek zaif yetkinlikte netmelikle bu iş bu kadar olamaz. Binde biri vakalanıyor. O kadar Eski Eserler Nizamnamesi Meclisinden bir türlü çıkmıyor. Soru heplerini yazmazsam iyi olur. Bizler ancak bu kadarını yazabiliyoruz. İşte, asıl Meclis tahkiki buna lüzum.

İKTİSAT VE TİCARET + İKTİSAT

Ege'de yağıştan 15 bin ton üzüm zarar gördü

■ **TARİŞ'in** alımları sonucunda piyasada kurumuş üzüm fiyatları tekrar sağlamlaştı...

Ç EKİRDEKSİZ kuru üzüm piyasası bu yıl oldukça canlı bir gelişme göstermektedir. Bunda Tarih'in destekleme alımlarının büyük etkisi olmuştur. Tarih'in taban fiyatlar üzerindeki süratli alımla bulunması piyasanın sakinleşmesine iyi katkı sağlamıştır. Piyasanın açılış günlerinde taban fiyatları altında tüccara satılan ekirdeksiz kuru üzüm halen taban fiyatları yaklaşıp; hatta 10 numara üzümler taban fiyatların üzerine de çıkmıştır.

Çekirdeksiz 10 gr üzüme, taban fiatlar 8 numara için 210; 9 numara için 225; 10 numara için de 235 kuruştur. Asgari fiyatları ise 9 numaralardla 325,10 numaralardla ise 335 dolardır. Buna göre 10 numara kuru üzümün fiyatı 301 kuruştur. Dahill piya fiatlarına ihraçatçı birlikleri tarafından kabul edilen 45 kurusluk masraf eklenirse 10 numara üzümünün ihratı edilmenden önceki maliyeti 280 kuru olmaktadır.

Cekirdeksiz kuru üzümün bugüne kadar asgari fiatlardan satıldığı düşünülürse fark ortaya çıkmaktadır. Fiatlar taban fiatların altında uzun süre kalmış ve hattâ bir süre öncesine kadar kuru üzümün "risturana" gidiildiği yolunda haberler gelmiş; bunun da ton başına 2 dolar civarında olduğu bildirilmişti. Oysa bu yıl Yunanistan rekolte sinin kalitesinin düşük olması Türk üzümlicine olan ilgiyi arttırmış ve talepler çoğalmıştır.

Öte yandan çekirdeksiz kuru üzüm rekoltasının tesbitinden sonra yağın yağmurdan dolayısıyla meydana gelen durum. Ticaret Borsası'nın bir heyete inceletirilmiştir.

Düzenlenen rapora göre, Alaşehir ve Sarıoluk ilçeleri ve çevresinde rekoltanın takriben %40'ı ziyan olmuştur. Turgutlu, Salihli ilçelerinde zarar oranı %25 etekli bölgelerde ise %10'dur. Menemen'e ise hiç yağmur düşmemiştir.

Yağmur alması bölgelerde genel olarak miktarı 15.000 tonu bulmaktadır. Bu arada yağmur yemişi üzümlerden 6-7 bin tonu iyice kurutulduğu takdirde «8 numara» tip olabilecek durumdadır. Tip dışı kalacak miktarın değerlendirilmesi için ilgililere başvurulacaktır.

MEKTUPLA ve PLÂKLA
İNGİLİZCE-ALMANCA-FRANSIZCA

- Her ders 16-20 sayfa ve 1 lira, Plaklı metodlar 50-120 liradır.
- Dersleri bitirenler **LONDRA-PARİS** ve **BERLİN**'e gönderilir.
- Broşürümüzü veya 5 liralık damga pulu göndererek ilk beş dersimizi isteyiniz.

akademia **YABANCI DİLLER ENSTİTUSU**
RUMELİYE CAD. 130 HARBİYE - İSTANBUL

Reklamcılık 3090 - 11436